



ROZPORZĄDZENIE WYKONAWCZE KOMISJI (UE) 2023/2441

z dnia 31 października 2023 r.

ustanawiające zasady stosowania dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do treści i formatu planu neutralności klimatycznej niezbędnego do przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając dyrektywę 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. ustanawiającą system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych w Unii oraz zmieniającą dyrektywę Rady 96/61/WE ⁽¹⁾, w szczególności jej art. 10a ust. 1 akapit piąty oraz art. 10b ust. 4 akapit piąty,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Dyrektywa 2003/87/WE wymaga od niektórych operatorów sporządzenia planów neutralności klimatycznej. Mają one zostać opracowane w celu uzyskania warunkowego przydziału bezpłatnych uprawnień przez operatorów instalacji, w przypadku których poziom emisji gazów cieplarnianych jest wyższy niż 80. percentyl w odniesieniu do poziomu emisji dla odpowiednich wskaźników emisyjności dla produktów. Plany neutralności klimatycznej powinny być również opracowane przez operatorów sieci ciepłowniczych ubiegających się o fakultatywny, dodatkowy przydział bezpłatnych uprawnień dla instalacji sieci ciepłowniczych w niektórych państwach członkowskich.
- (2) Zgodnie z art. 10a ust. 1 akapit piąty dyrektywy 2003/87/WE plany neutralności klimatycznej należy opracować na poziomie instalacji i powinny one zawierać elementy określone w art. 10b ust. 4 tej dyrektywy. Należy umożliwić ewentualne przedstawienie dodatkowych szczegółów i konkretnych środków na poziomie podinstalacji w celu znacznego ograniczenia emisji gazów cieplarnianych w perspektywie przyczyniania się do neutralności klimatycznej. W przypadku instalacji sieci ciepłowniczych w państwach członkowskich określonych w art. 10b ust. 4 akapit drugi dyrektywy 2003/87/WE plany neutralności klimatycznej należy opracować na poziomie przedsiębiorstwa lub instalacji zgodnie z art. 10b ust. 4 akapit trzeci tej dyrektywy.
- (3) Na podstawie dyrektywy 2003/87/WE Komisja przyjmuje akty wykonawcze w celu określenia minimalnej treści i minimalnego formatu planu neutralności klimatycznej, dążąc jednocześnie do osiągnięcia synergii z podobnymi planami, jak przewidziano w prawie Unii. W perspektywie tworzenia synergii i zmniejszania obciążenia administracyjnego przedsiębiorców przy opracowywaniu planów neutralności klimatycznej powinno się uwzględnić elementy zawarte w planach na podstawie innych aktów prawnych Unii, w szczególności te, o których mowa w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE ⁽²⁾.
- (4) W kontekście planów neutralności klimatycznej pojęcie „neutralność klimatyczna” stosuje się w rozumieniu art. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1119 ⁽³⁾.

⁽¹⁾ Dz.U. L 275 z 25.10.2003, s. 32.

⁽²⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola) (Dz.U. L 334 z 17.12.2010, s. 17).

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1119 z dnia 30 czerwca 2021 r. w sprawie ustanowienia ram na potrzeby osiągnięcia neutralności klimatycznej i zmiany rozporządzeń (WE) nr 401/2009 i (UE) 2018/1999 (Europejskie prawo o klimacie) (Dz.U. L 243 z 9.7.2021, s. 1).

- (5) W celu zapewnienia spójności przepisów Unii kamienie milowe i wartości docelowe definiuje się zgodnie z rozporządzeniami Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 ⁽⁴⁾ i (UE) 2023/955 ⁽⁵⁾. W celu uwzględnienia wszystkich istotnych aspektów działalności podejmowanej przez operatorów na rzecz neutralności klimatycznej oraz w celu zapewnienia przejrzystości i porównywalności plany neutralności klimatycznej powinny zawierać rozróżnienie pomiędzy monitorowaniem postępów w kierunku osiągnięć jakościowych („kamienie milowe”) oraz monitorowaniem postępów w kierunku osiągnięć ilościowych w odniesieniu do redukcji emisji („wartości docelowe”). W celu zapewnienia spójności z obecnym systemem handlu uprawnieniami do emisji kamienie milowe i wartości docelowe należy przedstawiać i raportować zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2018/2066 ⁽⁶⁾ oraz rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) 2019/331 ⁽⁷⁾.
- (6) W celu zachowania spójności z rozporządzeniem delegowanym (UE) 2019/331 wartości docelowe wyszczególnione dla poziomów działalności wyraża się w tonach ekwiwalentu CO₂ na odpowiednią jednostkę produkcji w odniesieniu do podinstalacji objętych wskaźnikiem emisyjności dla produktów oraz podinstalacji, dla których wprowadzono rozwiązania rezerwowe. Wartości docelowe odnoszące się do wartości wskaźników emisyjności zgodnych z rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2021/447 ⁽⁸⁾ należy wyrażać jako procentową stopę redukcji. W celu umożliwienia większej elastyczności oraz lepszej weryfikacji stopnia osiągnięcia wartości docelowych należy przewidzieć możliwość wyrażania ich również jako wartości bezwzględnych.
- (7) W celu zmniejszenia obciążenia administracyjnego operatorów związanego z gromadzeniem danych dotyczących planów neutralności klimatycznej plany te należy włączyć do istniejących procedur przyznawania bezpłatnych uprawnień ustanowionych rozporządzeniem delegowanym (UE) 2019/331. W związku z tym okres odniesienia dla historycznych emisji powinien być spójny z odpowiednim okresem odniesienia zdefiniowanym w art. 2 pkt 14 tego rozporządzenia, a zakres emisji – z granicami systemowymi właściwych podinstalacji, na podstawie tego rozporządzenia. Zakres emisji podlegający raportowaniu powinien być spójny z zakresem emisji wskazanym w zezwoleniu na emisję gazów cieplarnianych wydanym dla konkretnej instalacji oraz z wymogami dotyczącymi monitorowania i raportowania emisji określonymi w rozporządzeniu wykonawczym (UE) 2018/2066.
- (8) Środki przewidziane w niniejszym rozporządzeniu są zgodne z opinią Komitetu ds. Zmian Klimatu,

PRZYMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Przedmiot

Niniejsze rozporządzenie określa treść i format planu neutralności klimatycznej, o którym mowa w art. 10a ust. 1 akapit piąty oraz art. 10b ust. 4 dyrektywy 2003/87/WE.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- ⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiające Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz.U. L 57 z 18.2.2021, s. 17).
- ⁽⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/955 z dnia 10 maja 2023 r. w sprawie ustanowienia Społecznego Funduszu Klimatycznego i zmieniające rozporządzenie (UE) 2021/1060 (Dz.U. L 130 z 16.5.2023, s. 1).
- ⁽⁶⁾ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2018/2066 z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie monitorowania i raportowania w zakresie emisji gazów cieplarnianych na podstawie dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz zmieniające rozporządzenie Komisji (UE) nr 601/2012 (Dz.U. L 334 z 31.12.2018, s. 1).
- ⁽⁷⁾ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2019/331 z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie ustanowienia przejściowych zasad dotyczących zharmonizowanego przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji w całej Unii na podstawie art. 10a dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 59 z 27.2.2019, s. 8).
- ⁽⁸⁾ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2021/447 z dnia 12 marca 2021 r. określające zmienione wartości wskaźników emisyjności na potrzeby przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji na lata 2021–2025 na podstawie art. 10a ust. 2 dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 87 z 15.3.2021, s. 32).

- 1) „przedsiębiorstwo ciepłownicze” oznacza przedsiębiorstwo będące operatorem instalacji, których główną działalność gospodarczą sklasyfikowano jako wytwarzanie i zaopatrywanie w parę wodną i powietrze do układów klimatyzacyjnych lub wytwarzanie energii elektrycznej w połączeniu z eksportem ciepła do sieci ciepłowniczych, zgodnie z kodami NACE, o których mowa w rozporządzeniu (WE) nr 1893/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady ^(*);
- 2) „kamienie milowe” oznaczają wskaźniki jakościowe w odniesieniu do postępów w realizacji środka lub inwestycji z zamiarem osiągnięcia celu polegającego na osiągnięciu neutralności klimatycznej do 2050 r., określonego w art. 2 rozporządzenia (UE) 2021/1119, na poziomie instalacji lub opcjonalnie na poziomie przedsiębiorstwa w przypadku operatorów sieci ciepłowniczych, na podstawie art. 10a ust. 1 akapit piąty oraz art. 10b ust. 4 akapit trzeci dyrektywy 2003/87/WE, z wyłączeniem wykorzystania jednostek kompensacji emisji;
- 3) „wartości docelowe” oznaczają wskaźniki ilościowe w odniesieniu do postępów w realizacji środka lub inwestycji z zamiarem osiągnięcia celu polegającego na osiągnięciu neutralności klimatycznej do 2050 r., określonego w art. 2 rozporządzenia (UE) 2021/1119, na poziomie instalacji lub opcjonalnie na poziomie przedsiębiorstwa w przypadku operatorów sieci ciepłowniczych, na podstawie art. 10a ust. 1 akapit piąty oraz art. 10b ust. 4 akapit trzeci dyrektywy 2003/87/WE, z wyłączeniem wykorzystania jednostek kompensacji emisji;
- 4) „częściowe wartości docelowe i kamienie milowe” oznaczają wartości docelowe i kamienie milowe wyznaczone na dzień 31 grudnia 2025 r., a następnie wyznaczone co pięć lat na dzień 31 grudnia.

Artykuł 3

Treść planu neutralności klimatycznej

1. Plan neutralności klimatycznej zawiera elementy wskazane w załączniku. Plan ten musi być należycie uzasadniony i poparty dowodami.
2. Zawarte w nim środki, kamienie milowe i wartości docelowe, w tym częściowe kamienie milowe i wartości docelowe, muszą być skonkretyzowane, mierzalne, osiągalne, realne i terminowe.

Artykuł 4

Format elektroniczny planu neutralności klimatycznej

1. Komisja udostępnia wzór elektroniczny lub specjalny format pliku na potrzeby przekazywania informacji określonych w załączniku.
2. W celu sporządzenia i przedłożenia planu neutralności klimatycznej operatorzy korzystają ze wzoru elektronicznego lub specjalnego formatu pliku, o których mowa w ust. 1.
3. Na zasadzie odstępstwa od ust. 2 państwa członkowskie mogą wymagać od operatorów stosowania wzorów elektronicznych lub specjalnych formatów plików opracowanych przez te państwa członkowskie w celu sporządzenia i przedłożenia planów neutralności klimatycznej zgodnie z aktami delegowanymi przyjętymi zgodnie z art. 10a ust. 1 akapit pierwszy dyrektywy 2003/87/WE.

Artykuł 5

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

^(*) Rozporządzenie (WE) nr 1893/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. w sprawie statystycznej klasyfikacji działalności gospodarczej NACE Rev. 2 i zmieniające rozporządzenie Rady (EWG) nr 3037/90 oraz niektóre rozporządzenia WE w sprawie określonych dziedzin statystycznych (Dz.U. L 393 z 30.12.2006, s. 1).

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 31 października 2023 r.

W imieniu Komisji
Przewodnicząca
Ursula VON DER LEYEN

ZAŁĄCZNIK

Treść planu neutralności klimatycznej

1. Informacje ogólne o instalacji:
 - a) nazwa i adres instalacji;
 - b) identyfikator instalacji stosowany w rejestrze Unii;
 - c) identyfikator zezwolenia i data wydania pierwszego zezwolenia na emisję gazów cieplarnianych, które instalacja otrzymała na podstawie art. 6 dyrektywy 2003/87/WE;
 - d) identyfikator zezwolenia i data wydania ostatniego zezwolenia na emisję gazów cieplarnianych dla instalacji na podstawie art. 6 dyrektywy 2003/87/WE;
 - e) nazwa i adres operatora instalacji, informacje kontaktowe upoważnionego przedstawiciela i głównej osoby wyznaczonej do kontaktów, jeżeli są inne;
 - f) w przypadku gdy przedsiębiorstwo ciepłownicze przedkłada plan neutralności klimatycznej na poziomie przedsiębiorstwa, informacje, o których mowa w lit. a)–e), dotyczące każdej instalacji powiązanej z tym przedsiębiorstwem lub przez nie obsługiwanej oraz objętej jego planem neutralności klimatycznej, w tym opis powiązań z tym przedsiębiorstwem ciepłowniczym.
2. Emisje historyczne, w tym:
 - a) specyficzne emisje historyczne za każdy rok odpowiedniego okresu odniesienia, zdefiniowanego w art. 2 pkt 14 rozporządzenia delegowanego (UE) 2019/331, w tym następujące dane:
 - (i) emisje historyczne specyficzne ze względu na roczne poziomy działalności w przypadku każdej podinstalacji objętej wskaźnikiem emisyjności dla produktów lub podinstalacji, dla których wprowadzono rozwiązania rezerwowe, w stosunku do innych poziomów produkcji, wyrażone w tonach ekwiwalentu CO₂ na odpowiednią jednostkę produkcji każdej podinstalacji lub każdą inną jednostkę produkcji, w stosownych przypadkach;
 - (ii) w stosownych przypadkach, emisje historyczne specyficzne ze względu na wartości wskaźników emisyjności określone w załączniku do rozporządzenia wykonawczego (UE) 2021/447 dla każdej odpowiedniej podinstalacji i odnoszące się do odpowiedniego okresu odniesienia;
 - b) opcjonalnie, wyrażone w tonach ekwiwalentu CO₂, historyczne bezwzględne wielkości emisji za każdy rok odpowiedniego okresu odniesienia, zdefiniowanego w art. 2 pkt 14 rozporządzenia delegowanego (UE) 2019/331.
3. Emisje historyczne, o których mowa w pkt 2, oraz poziomy emisji związane z wartościami docelowymi, o których mowa w pkt 4 lit. b), spełniają następujące warunki:
 - a) granice systemowe i rodzaje gazów cieplarnianych objęte tymi emisjami historycznymi i poziomami emisji są spójne z zezwoleniem na emisję gazów cieplarnianych wydanym dla danej instalacji oraz wymogami określonymi w rozporządzeniu wykonawczym (UE) 2018/2066 i rozporządzeniu delegowanym (UE) 2019/331;
 - b) do zakresu emisji nie wlicza się żadnych jednostek usuwania dwutlenku węgla ani redukcji emisji wykraczających poza granice systemowe danej instalacji i uzyskanych poprzez nabycie jednostek kompensacji emisji dwutlenku węgla;
 - c) emisje wyraża się w odniesieniu do rocznych poziomów działalności dla wszystkich podinstalacji lub, jeśli nie jest to możliwe, w odniesieniu do innych poziomów produkcji dla danej instalacji.
4. Kamienie milowe i wartości docelowe, w tym częściowe kamienie milowe i wartości docelowe:
 - a) szczegółowy opis kamieni milowych na 2025 r. oraz na każdy kolejny pięcioletni okres, proporcjonalnych do wartości docelowych, o których mowa w lit. b) i c);
 - b) docelowe indywidualne poziomy emisji na 2025 r. oraz na każdy kolejny pięcioletni okres, w tym następujące dane:
 - (i) konkretne wartości docelowe ze względu na roczne poziomy działalności w przypadku każdej podinstalacji objętej wskaźnikiem emisyjności dla produktów lub podinstalacji, dla których wprowadzono rozwiązania rezerwowe, w stosunku do innych poziomów produkcji dla danej podinstalacji, wyrażone w tonach ekwiwalentu CO₂ na odpowiednią jednostkę produkcji dla każdej podinstalacji lub na każdą inną jednostkę produkcji, w stosownych przypadkach, oraz odsetek redukcji;

- (ii) w stosownych przypadkach, wartości docelowe w odniesieniu do wartości wskaźników emisyjności określonych w załączniku do rozporządzenia wykonawczego (UE) 2021/447 dla każdej odpowiedniej podinstalacji i odnoszące się do odpowiedniego okresu odniesienia zdefiniowanego w art. 2 pkt 14 rozporządzenia delegowanego (UE) 2019/331, wyrażone jako odsetek redukcji;
 - c) opcjonalnie, wartości docelowe dotyczące bezwzględnych wielkości emisji na 2025 r. oraz na każdy kolejny pięcioletni okres, przy zachowaniu spójności z emisjami historycznymi, o których mowa w pkt 2, oraz kamieniami milowymi, o których mowa w pkt 2 lit. a).
5. Kamienie milowe i wartości docelowe, w tym częściowe kamienie milowe i wartości docelowe, spełniają następujące warunki:
- a) są spójne z celem neutralności klimatycznej określonym w art. 2 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/1119;
 - b) są wyrażone i zdefiniowane zgodnie z zasadami i granicami systemowymi określonymi w rozporządzeniu wykonawczym (UE) 2018/2066 oraz rozporządzeniu delegowanym (UE) 2019/331.
6. Środki i inwestycje:
- a) szczegółowy opis wszystkich środków zaplanowanych na każdy pięcioletni okres w celu osiągnięcia kamieni milowych i wartości docelowych opisanych w pkt 4 oraz w celu osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r.;
 - b) szczegółowy opis i kwantyfikacja inwestycji związanych ze środkami, wyrażona jako roczna wartość inwestycji w euro, a także jako roczna wartość inwestycji w euro w przeliczeniu na każdy pięcioletni okres;
 - c) szczegółowy opis warunków podstawowych i potrzeb w zakresie infrastruktury dla środków i inwestycji opisanych w lit. a) i b);
 - d) opcjonalnie, wykaz środków i inwestycji wdrożonych jeszcze przed przedłożeniem planu neutralności klimatycznej.
7. Szacunkowy wpływ środków i inwestycji:
- a) ocena ilościowa i jakościowa szacunkowego wpływu każdego środka i każdej inwestycji, o których mowa w pkt 6, w odniesieniu do każdego z pięcioletnich okresów, o których mowa w art. 10b ust. 4 akapit czwarty dyrektywy 2003/87/WE, na obniżenie emisji gazów cieplarnianych w tym, w możliwym zakresie, podział ogólnego wpływu na następujące kategorie:
 - (i) przejście na technologie nisko- lub bezemisyjne;
 - (ii) efektywność energetyczna i oszczędność energii;
 - (iii) przejście z paliw kopalnych na:
 - 1) wodór;
 - 2) energię elektryczną;
 - 3) biomasę spełniającą kryteria zrównoważonego rozwoju i ograniczania emisji gazów cieplarnianych, o których mowa w art. 38 ust. 5 rozporządzenia wykonawczego (UE) 2018/2066;
 - 4) paliwa alternatywne pochodzące ze strumienia odpadów;
 - 5) inne źródła energii odnawialnej;
 - (iv) zasobooszczędność, w tym mniejsze zużycie materiałów i recykling;
 - (v) wychwytywanie, składowanie i utylizacja dwutlenku węgla;
 - b) opis powodów, dla których zamiast innych potencjalnych środków dekarbonizacji wybrano środki opisane w pkt 6 – w odniesieniu do ich szacunkowego wpływu na obniżenie emisji gazów cieplarnianych.